

Hardangerbrua AS

5781 LOFTHUS

Dato: 18.03.2015

Vår ref.: 2014/14570-37

Dykkar ref.:

Partsbrev - Selskapskontroll av Hardangerbrua AS - Revisjonsrapport

Vedlagt følger vedtak i sak PS 5/15 «Selskapskontroll av Hardangerbrua AS» frå møte i fylkestinget i Hordaland 10.3.15.

Vi gjer for ordens skuld merksam på at det er punkt 5 til 9 som gjeld Hardangerbrua AS.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2014/14570-35

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	5/15	16.02.2015
Fylkestinget	5/15	10.03.2015

Selskapskontroll av Hardangerbrua AS - Revisjonsrapport

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i sak 42/14 i møte 06.05.14:

1. *Kontrollutvalet bestiller selskapskontroll av Hardangerbrua AS, frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan.*
2. *Ny korrigerert prosjektplan vert å sende sekretariatet på e-post innan 13.05.14.*
3. *Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i prosjektplanen, inkl. stikkprøvar og ev. presentasjon i fylkestinget.*
4. *Kontrollutvalet ber sekretariatet invitere dei andre eigarkommunane til å delta i denne selskapskontrollen med svarfrist til 30.9.2014.*
5. *Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan utgangen av november 2014 ferdig verifisert og med fylkesrådmannen og selskapet sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.*

Av revisjonsrapporten går det fram at føremålet med selskapskontrollen har vore:

Føremålet med selskapskontrollen er å undersøke og vurdere Hordaland fylkeskommune si eigarstyring av Hardangerbrua AS. Vidare vil føremålet med selskapskontrollen vere å undersøke om selskapet har etablert system og rutinar for å sikre at selskapet driver i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk.

Følgjande problemstillingar har vorte undersøkte:

1. *Utøver Hordaland fylkeskommune kontroll med Hardangerbrua i samsvar med politiske vedtak og etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing?*
  - a. *Utøver Hordaland fylkeskommune eigarstyring av Hardangerbrua i samsvar med sentrale tilrådingar frå KS?*

- b. *Utøver Hordaland fylkeskommune eigarstyring av Hardangerbrua i samsvar med fylkeskommunen si eigarskapsmelding og andre fylkeskommunale vedtak og føringar?*
- c. *Blir Hordaland fylkeskommune tilstrekkelig informert om drifta og utviklinga i selskapet?*
- 2. *I kva grad blir krav og retningslinjer som Hordaland fylkeskommune stiller til Hardangerbrua AS gjennom vedtekter og eigarskapsmeldinga etterlevd av Hardangerbrua?*
- 3. *Er det ei tydeleg rolle- og ansvarsfordeling mellom eigar, styret og selskapet si daglege leiing?*
- 4. *I kva grad har selskapet rutinar for å følgje opp driftsavtalen med Vegamot AS*
- 5. *I kva grad har selskapet rutinar for å følgje opp bompengavtalen og avtale om drift av innkrevningssystem med Statens vegvesen?*
- 6. *Har selskapet system og rutinar som bidrar til å sikre etterleving av sentrale krav innanfor regelverket knytt til:*
  - a. *Aksjelova*
  - b. *Offentlege innkjøp*
  - c. *Offentleggjering*
- 7. *Har selskapet system og rutinar som bidrar til å sikre ein økonomisk forsvarleg drift?*
  - a. *Har selskapet ein forsvarlig eigenkapital jf. aksjelova § 3-4?*
  - b. *I kva grad har selskapet etablert rutinar for økonomistyring?*
  - c. *Kva er eventuelle utfordringar knytt til selskapet sin økonomiske drift?*

Problemstilling nr 1 gjeld Hordaland fylkeskommune si eigarstyring medan problemstillingane 2 – 7 gjeld rutinar i selskapet.

Alle dei andre 7 eigarkommunane vart invitert til å delta i dette prosjektet. 5 av kommunane har takka ja til å delta og det betyr at 86,86 % av eigarane er med på å dele kostnadene i denne selskapskontrollen.

Drøfting:

Deloitte har no gjort ferdig selskapskontrollen av Hardangerbrua AS og revisjonsrapport er levert og ligg ved. Deloitte har nytta dokumentanalyse, intervju, stikkprøvegjennomgang av innkjøp og verifisering og høyring som metodar i denne selskapskontrollen. Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet sine bestillingar.

Høyringsuttale frå fylkesrådmannen ligg ved rapporten som vedlegg 1 og høyringsuttalen frå selskapet ligg ved rapporten som vedlegg 2.

Sekretariatet har merka seg at Deloitte m.a. konkluderer slik i samandraget:

«Selskapskontrollen viser etter revisjonen si vurdering at Hordaland fylkeskommune utøver eigarstyring av Hardangerbrua AS i samsvar med fylkeskommunen si eigarskapsmelding og andre fylkeskommunale vedtak og føringar.»

«Det er revisjonen si vurdering at Hardangerbrua AS utøver drifta i samsvar med gjeldande vedtekter og at vedtektene tilfredsstillar krava i aksjelova.»

Det går også fram av rapporten at det er fleire område som kan betrast både i Hordaland fylkeskommune og i Hardangerbrua AS.

I pt. 6., Forslag til tiltak i rapporten, har sekretariatet merka seg at Deloitte har desse 7 forslaga til tiltak:

«Revisjonen tilrår at Hordaland fylkeskommune:

1. Sikrar at styrerepresentantar og folkevalde får tilbod om tilstrekkeleg opplæring, i samsvar med KS sine tilrådingar.
2. Vurderer å stille krav til selskapsstyra om å etablera styreinstruks og instruks for dagleg leiing, rutinar for eigenevaluering, styreopplæring, styreseminar, årleg plan for styret sitt arbeid og samla utgreiing i årsrapport, i samsvar med KS sine tilrådingar.
3. Utarbeider retningslinjer for val av styrerepresentantar og utøving av styreverv i samsvar med vedtak i fylkestinget.

Revisjonen tilrår at Hardangerbrua AS:

4. Vurderer å innføre følgjande praksisar tilrådd av KS:
  - Utarbeide styreinstruks
  - Gjennomføre eigenevaluering for styret
  - Tilbod om opplæring for styrerepresentantar
  - Gjennomføre styreseminar med fokus på roller, ansvar og oppgåver
  - Utarbeide årleg plan for styret sitt arbeid
  - Slutte seg til KS sitt styrevervregister
5. Gjennomgår selskapet sine system og rutinar for innkjøp og sikrar at innkjøp blir gjennomført i samsvar med regelverket om offentlege anskaffingar.
6. Gjennomgår sine rutinar for journalføring og vurderer korleis ein kan få selskapet sin postjournal i samsvar med krav til journalføring i arkivforskrifta.
7. Utarbeider skriftlege rutinar for budsjettering og oppfølging av budsjett, som inkluderer retningslinjer for rapportering om avvik frå budsjett.»

Konklusjon:

Rapporten munnar ut i framlegg om tiltak for å betre rutineane både i Hordaland fylkeskommune og i Hardangerbrua AS. Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslaga i rapporten.

Sekretariatet meiner vidare at kontrollutvalet bør tilrå at fylkestinget ber om at fylkesrådmannen og selskapet sørgjer for at det vert laga ein handlingsplan som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Forslag til innstilling

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Hardangerbrua AS, ber fylkestinget om at:

Hardangerbrua AS syter for å:

1. Innføre følgjande praksisar tilrådd av KS:
  - Utarbeide styreinstruks
  - Gjennomføre eigenevaluering for styret
  - Tilbod om opplæring for styrerepresentantar
  - Gjennomføre styreseminar med fokus på roller, ansvar og oppgåver
  - Utarbeide årleg plan for styret sitt arbeid
  - Slutte seg til KS sitt styrevervregister

2. Gjennomgå selskapet sine system og rutinar for innkjøp og sikrar at innkjøp blir gjennomført i samsvar med regelverket om offentlege anskaffingar.
3. Gjennomgå sine rutinar for journalføring og vurderer korleis ein kan få selskapet sin postjournal i samsvar med krav til journalføring i arkivforskrifta.
4. Utarbeide skriftlege rutinar for budsjettering og oppfølging av budsjett, som inkluderer retningslinjer for rapportering om avvik frå budsjett.
5. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Fylkesrådmannen syter få å:

6. Sikre at styrerepresentantar og folkevalde får tilbod om tilstrekkeleg opplæring, i samsvar med KS sine tilrådingar.
7. Stille krav til selskapsstyret om å etablera styreinstruks og instruks for dagleg leiing, rutinar for eigenevaluering, styreopplæring, styreseminar, årleg plan for styret sitt arbeid og samla utgreiing i årsrapport, i samsvar med KS sine tilrådingar.
8. Utarbeide retningslinjer for val av styrerepresentantar og utøving av styreverv i samsvar med vedtak i fylkestinget.
9. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 16.02.2015

Handsaming i møte

Forvaltningsrevisor Merete Solheim Larsen presenterte revisjonsrapport etter selskapskontroll av Hardangebrua AS og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Forslag til innstilling vart samrøystes vedteke.

Innstilling

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Hardangerbrua AS, ber fylkestinget om at:

Hardangerbrua AS syter for å:

1. Innføre følgjande praksisar tilrådd av KS:
  - Utarbeide styreinstruks
  - Gjennomføre eigenevaluering for styret
  - Tilbod om opplæring for styrerepresentantar
  - Gjennomføre styreseminar med fokus på roller, ansvar og oppgåver
  - Utarbeide årleg plan for styret sitt arbeid
  - Slutte seg til KS sitt styrevervregister
2. Gjennomgå selskapet sine system og rutinar for innkjøp og sikrar at innkjøp blir gjennomført i samsvar med regelverket om offentlege anskaffingar.
3. Gjennomgå sine rutinar for journalføring og vurderer korleis ein kan få selskapet sin postjournal i samsvar med krav til journalføring i arkivforskrifta.
4. Utarbeide skriftlege rutinar for budsjettering og oppfølging av budsjett, som inkluderer retningslinjer for rapportering om avvik frå budsjett.
5. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha

ansvaret for iverksettinga.

Fylkesrådmannen syter få å:

6. Sikre at styrerepresentantar og folkevalde får tilbod om tilstrekkeleg opplæring, i samsvar med KS sine tilrådingar.
7. Stille krav til selskapsstyret om å etablere styreinstruks og instruks for dagleg leiing, rutinar for eigenevaluering, styreopplæring, styreseminar, årleg plan for styret sitt arbeid og samla utgreiing i årsrapport, i samsvar med KS sine tilrådingar.
8. Utarbeide retningslinjer for val av styrerepresentantar og utøving av styreverv i samsvar med vedtak i fylkestinget.
9. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i fylkestinget - 10.03.2015

Einar Lutro gjekk frå som ugild fordi han er styreleiar i Hardangerbrua AS. **Astrid F. Selsvold** gjekk frå som ugild fordi ho er styremedlem i same selskap. Jf. forvaltningslova § 6, 1. ledd e.

Det var 55 representantar til stades.

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Hardangerbrua AS, ber fylkestinget om at:

Hardangerbrua AS syter for å:

1. Innføre følgjande praksisar tilrådd av KS:
  - Utarbeide styreinstruks
  - Gjennomføre eigenevaluering for styret
  - Tilbod om opplæring for styrerepresentantar
  - Gjennomføre styreseminar med fokus på roller, ansvar og oppgåver
  - Utarbeide årleg plan for styret sitt arbeid
  - Slutte seg til KS sitt styrevervregister
2. Gjennomgå selskapet sine system og rutinar for innkjøp og sikrar at innkjøp blir gjennomført i samsvar med regelverket om offentlege anskaffingar.
3. Gjennomgå sine rutinar for journalføring og vurderer korleis ein kan få selskapet sin postjournal i samsvar med krav til journalføring i arkivforskrifta.
4. Utarbeide skriftlege rutinar for budsjettering og oppfølging av budsjett, som inkluderer retningslinjer for rapportering om avvik frå budsjett.
5. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Fylkesrådmannen syter for å:

6. Sikre at styrerepresentantar og folkevalde får tilbod om tilstrekkeleg opplæring, i samsvar med KS sine tilrådingar.
7. Stille krav til selskapsstyret om å etablere styreinstruks og instruks for dagleg leiing, rutinar for eigenevaluering, styreopplæring, styreseminar, årleg plan for styret sitt arbeid og samla utgreiing i årsrapport, i samsvar med KS sine tilrådingar.
8. Utarbeide retningslinjer for val av styrerepresentantar og utøving av styreverv i samsvar med vedtak i fylkestinget.
9. Det vert laga ein handlingsplan innan 01.06.15., som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg: Rapport selskapskontroll Hardangerbrua AS